



## Gaujas Nacionālais parks

Publicēts: 22.10.2020.



Latvijas pirmais un vecākais nacionālais parks, dibināts 1973. gada 14. septembrī. Tā mērķis ir aizsargāt Gaujas senlejas un tās apkārtnes unikālās dabas vērtības, vienlaikus nodrošinot teritorijā gan rekreācijas, gan dabas aizsardzības funkcijas. Izdalītas vairākas īpaši bioloģiski vērtīgas teritorijas - Nurmīžu gravu, Roču meža, Inciema senkratu un Sudas purva rezervāta zonas. Gaujas un tās pieteku krastos īpaši reprezentatīvi ir devona smilšakmens atsegumi, kas lielākoties ir arī ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi. Izcili bagāta flora un fauna: konstatētas vairāk nekā 800 vaskulāro augu sugas, 149 putnu sugas, 48 zīdītāju sugas u.c. vērtības. Vairākos ezeros ir retas oligotrofu ezeru augu sabiedrības ar dortmaņa lobēliju, ezerenēm un ežgalvītēm. Parka mērķis arī ir veicināt dabas tūrismu un teritorijas ilgtspējīgu attīstību.

Gaujas Nacionālā parka (GNP) nozīmīgākā daļa un galvenā dominante – Gaujas senieleja – vienlaikus ir gan aizsargājama, gan izmantojama vides un kultūrvēstures izziņas tūrismam un veselīgai atpūtai. GNP platība ir 91786 ha un tā teritorija iedalīta 5 funkcionālās zonās. Parka teritorijā ir zonas, kurās visi dabas resursi pilnībā tiek izslēgti no saimnieciskās un citāda veida darbības. Tās ir dabas rezervātu zonas. Dabas rezervāti aizņem nelielu, bet īpaši vērtīgu Parka daļu, to apmeklēšana nav atļauta. Pārējā Parka teritorijā atļauta tikai tāda saimnieciskā darbība, kas būtiski nemaina vēsturiski izveidojušos ainavas struktūru.

Meži aizņem 47% no Parka teritorijas. Kopš 2004. gada GNP ir daļa no NATURA 2000 tīkla kā teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai. Tūrisma vēsturei GNP teritorijā ir senas tradīcijas. Pirmie apmeklētāji ar ceļa spieķi pa Siguldas apkārtnes takām staigāja jau 19. gadsimtā. Ik gadus tūkstošiem apmeklētāju piesaista savdabīgā ainava, Latvijā vislielākie devona iežu atsegumi – smilšakmens kraujas, klintis un alas, kā arī leģendām un nostāstiem apvītās kultūrvēsturiskās bagātības.

GNP atrodas vairāk nekā 500 kultūras un vēstures pieminekļu – pilskalni, mūra pilis, baznīcas, muižas, ūdensdzirnavas un vējdzirnavas, kā arī citi arheoloģiskie, arhitektūras un mākslas pieminekļi.

Gaujas, Amatas un Braslas krastos iekārtotas ūdens tūristu apmetnes, autobraucējiem paredzētas vairākas autotūristu apmetnes, kājāmgājējiem takas vairāk nekā 100 kilometru kopgarumā, bet velotūristiem maršruti visā Gaujas Nacionālā parka teritorijā. GNP ir nemitīgā attīstībā. Ir izveidoti jauni Dabas izglītības centri, tiek veikti labiekārtojumi tūrisma objektos. Līgatnes dabas takās apmeklētāji var vērot meža iemītniekus no rekonstruētajām skatu platformām un vērot Gaujas senleju no un skatu torņa.

Aizsardzības kategorija: nacionālais parks, *Natura 2000* teritorija

*Natura 2000*: [standarta datu forma](#)

Kods: LVO200100

Administratīvais iedalījums: teritorija ietilpst Amatas, Beverīnas, Cēsu, Inčukalna, Krimuldas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Sējas, Siguldas un Kocēnu novadā.

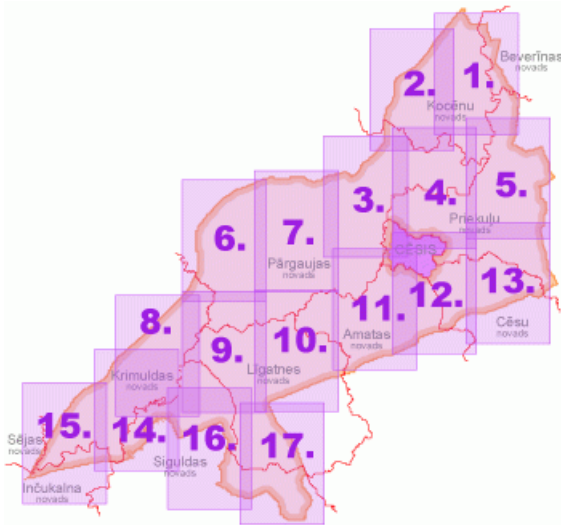
Platība: 91786 ha

Dibināšanas gads: 1973

Pārvalde: Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība - [Vidzemes reģionālā administrācija](#)

Logo: [skatīt vairāk >>](#)

### Funkcionālo zonu robežu shēmas



- [1. lapa - Beverīnas, Kocēnu, Priekuļu novads](#)
- [2. lapa - Kocēnu, Priekuļu novads](#)
- [3. lapa - Pārgaujas novads](#)
- [4. lapa - Pārgaujas, Priekuļu novads](#)
- [5. lapa - Kocēnu, Priekuļu novads](#)
- [6. lapa - Pārgaujas, Krimuldas novads](#)
- [7. lapa - Pārgaujas novads](#)
- [8. lapa - Krimuldas, Siguldas novads](#)
- [9. lapa - Pārgaujas, Krimuldas, Līgatnes, Siguldas novads](#)
- [10. lapa - Pārgaujas, Amatas, Līgatnes novads](#)
- [11. lapa - Pārgaujas, Amatas novads](#)
- [12. lapa - Priekuļu, Amatas, Cēsu novads](#)
- [13. lapa - Priekuļu, Cēsu novads](#)
- [14. lapa - Krimuldas, Siguldas novads](#)
- [15. lapa - Krimuldas, Sējas, Inčukalna novads](#)
- [16. lapa - Siguldas novads](#)
- [17. lapa - Līgatnes, Siguldas novads](#)

[Gaujas nacionālā parka likums \(01.01.2011.\)](#)

[Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi](#)

[Dabas aizsardzības plāns \(2004 >>2013\)](#) 



Saskaņā ar Latvijas Republikas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra E.Cilinska 2014.gada 27.februāra rīkojumu Nr.102 „Par dabas aizsardzības plānu darbības termiņa pagarināšanu” Gaujas Nacionālā parka dabas aizsardzības plāna darbības termiņš pagarināts līdz 2018.gada 31.decembrim.

Pielikumi:

Zonējuma shēma

Reljefa karte

Hidroloģiskais tīkls un tūrisma takas un ceļi

— ● 1. karte Hidroloģiskais tīkls. Robežzīmju izvietojums

— ● 2. karte Tūrisma takas un ceļi

● lapa 2.1.

● lapa 2.2.

● lapa 2.3.

● lapa 2.4.

● lapa 2.5.

● lapa 2.6.

— ● 3. karte Tūrisma ūdensteces un ūdenstilpnes

— ● precizētā tūrisma infrastruktūra

● VARAM 2012. gada 2. marta rīkojums Nr. 77

— ● precizētās tūrisma infrastruktūras kartes

● VARAM 2012. gada 2. marta rīkojums Nr. 77

Aizsargājami kultūras pieminekļi un kultūrvēsturiski

— ● karte

— ● tabula

Zivju resursus ietekmējošie objekti

— ● 1. karte Zivju resursus ietekmējošie objekti


— ● 2. karte Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

Bioloģiski vērtīgās pļavas Gaujas NP (tabula)

Gaujas NP retie un īpaši aizsargājамie biotopi un sugas

— ● 1. tabula Biotopi

— ● 2. tabula Sēnes

- ● [PDF 3. tabula Ķērpji](#) 
- ● [PDF 4. tabula Sūnas](#) 
- ● [PDF 5. tabula Augstākie augi](#) 
- ● [PDF 6. tabula Gliemji un posmtārpi](#) 
- ● [PDF 7. tabula Posmkāji](#) 
- ● [PDF 8. tabula Nēģi, kaulzivis, abinieki un rūpuļi](#) 
- ● [PDF 9. tabula Putni](#) 
- ● [PDF 10. tabula Zīdītājdzīvnieki](#) 
  
- [PDF Rekomendācijas meža biotopu aizsardzībai](#) 
- [PDF Rekomendācijas ainavu aizsardzībā](#) 
- [PDF Rekomendācijas pļavu apsaimniekošanai](#) 
- [PDF Rekomendācijas uz lauksaimniecības zemēm un stādījumos augošu bioloģiski vecu koku \(dižkoku\) apsaimniekošanai](#) 
- [PDF Rekomendācijas bioloģiskās daudzveidības palielināšanai, mākslīgi izveidotu tīraudžu ilglaicīgai rekonstrukcijai](#) 
- [PDF Tūrisma maršruti Gaujas NP \(saraksts\)](#) 
- [PDF Terminu vārdnīca](#) 
- [PDF Slēpošanas trases](#) 
- [PDF Gaujas NP apsaimniekojamās pļavas](#) 
- [PDF Infrastruktūras objekti dabas takā gar Gauju: Murjāņi - Līgatne - Valmiera](#) 
  
- [PDF Ungura ezera dabas aizsardzības plāns](#) 

Saskaņā ar 02.05.2012. Ministru Kabineta noteikumu Nr. 317 "Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 81. punktu, 06.09.2016. Ministru Kabineta noteikumu Nr. 601 "Ķemeru nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 63. punktu un 29.11.2016. Ministru Kabineta noteikumu Nr. 751 "Slīteres nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 63. punktu Dabas aizsardzības pārvalde nosaka un savā tīmekļa vietnē publisko dabas vērtību inventarizācijas datu un plānoto meža apsaimniekošanas pasākumu iesniedzamās datnes struktūru un formātu, kā arī dabas vērtību kartes datnes sagatavošanai izmantojamās klasifikatorus, apzīmējumus un datnes formātu. Šajā vietā arī turpmāk atradīsiet aktuālāko datu ievadīšanas ģeodatubāzi ar atbilstošiem klasifikatoriem programmas ArcGIS versijām 9.2-10.6.

 [Dabas vērtību datnes karšu sagatavošanai \(dati aktualizēti 24.02.2020.\)](#) 

 [Datu ievadīšana. Datu bāzes projektējuma apraksts](#) 

 [Meža apsaimniekošanas plāna sagatavošanas atsevišķi dokumenti](#) 

 [Meža apsaimniekošanas plāna titullapa](#) 

## Dabas datu pārvaldības sistēma

### OZOLS

Citi dati par šo un citām Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

[Skatīt vairāk](#)

---

<https://www.daba.gov.lv/lv/gaujas-nacionalais-parks>